

Personskadekommittén Cirkulär 4/2019

2019-09-17

Schablon för beräkning av merkostnader vid särskilt boende

Den som skadas allvarligt kan drabbas av merkostnader till följd av ett skadebetingat vårdbehov som inte kan tillgodoses inom ramen för det normala boendet utan kräver flytt till anpassat boende. Eventuell merkostnad är skadeståndsgrundande och ersättningsbar.

Det kan vara komplicerat att beräkna merkostnaden och framförallt att utreda vilka levnadsomkostnader som den skadade hade vid skadetillfället.

Om den skadade är gift eller sammanboende och partnern bor kvar i den gemensamt ägda fastigheten eller lägenheten påverkar det också hur merkostnaden ska beräknas.

Mot den bakgrunden rekommenderar Personskadekommittén att använda en schablon för beräkning av merkostnader.

Om den skadade vid en individuell bedömning kan styrka faktiska levnadskostnader är schablonen inte tillämplig. I bilaga tre finns utrymme att redovisa de faktiska kostnaderna när schablonen inte kan användas.

Tillämpningen av schablonen förutsätter också att den skadade inte till någon del vistas i det tidigare boendet efter flytt till det nya boendet.

Kostnader före skadan

Underlag som styrker vilka levnadskostnader (exkl. boendekostnader) som den skadade hade vid skadetillfället kan i vissa fall vara svårt och tidskrävande att få fram. Konsumentverkets riktlinjer för hushållets gemensamma kostnader (exkl. boendekostnader) speglar kostnadsbilden före skadan på ett rättvisande sätt och kan därför utgöra normen i skaderegleringen.

Aktuella uppgifter om levnadskostnader finns på Konsumentverkets hemsida som utförligt redovisar olika levnadskostnader för olika ålderskategorier.

Boendekostnaderna som förelåg vid skadetillfället ska utredas enligt bilaga två "Faktiska boendekostnader före olyckan".

Kostnader för nya boendet

Det kan krävas särskilt noggrann utredning för att få fram vad som faktiskt ingår i respektive del för det nya boendet då kommuner ibland inkluderar vårdkostnader m.m. i boendekostnaden. Det finns maxtaxor inom ramen för kommunens åtagande och dessa kan variera från kommun till kommun.

Beräkningsmodeller

Bilaga *ett* redovisar schablonen för gifta/sambo under förutsättning att bostaden ägs till lika delar eller att parterna innehar en gemensam hyresrätt.

Samma bilaga redovisar schablon för ensamstående där det förutsätts att det tidigare boendet är avvecklat.

Bilaga *två* är en mall för beräkning av boendekostnader före skadan.

Bilaga *tre* innehåller Konsumentverkets uppgifter om levnadskostnader som finns att hämta på hemsidan under "Ha koll på pengarna". Dessa uppgifter uppdateras årligen av PSK.

Bilaga 1

Exempel beräkningsmodell gifta/sambo.

Samtliga belopp är i 2019 års värde

Gäller när make/maka/sambo bor kvar i tidigare boende. Vid sambo förutsätts att bostaden ägs till lika delar.

Före olyckan, gemensamma kostnader	Kr/år
Normala levnadsomkostnader enl KO inkl mat 1)	124 320 kr
Faktiska boendekostnader 2)	85 000 kr
Totala levnadsomkostnader	209 320 kr
Efter olyckan, den skadades kostnader	
Boendekostnader nya boendet 3)	44 000 kr
Omvårdnad/service	24 000 kr
Matkostnader 4)	42 000 kr
Ev övriga kostnader som inte ingår i boendekostnaden, t ex hemförsäkring 3)	10 000 kr
Ev den skadades räntekostnader för tidigare boende	12 000 kr
Summa	132 000 kr
Avgår tidigare kostnader	
Kostnad före olyckan, den skadades andel 50 % (209 320 kr x 50 %)	-104 660 kr
Merkostnad	27 340 kr

1) KO (Konsumentverket) ensamstående/2 pers

Nedan redovisats olika åldersspann för ensamstående respektive 2 pers för att belysa att beloppen skiljer sig åt vid olika åldrar.

Hushållets gemensamma kostnad:

förbrukningsvaror (120/150 kr), hemutrustning (610/700 kr), **medier*** (1 150/1 200 kr), hemförsäkring (100/110 kr)

Summa gemensamma kostnader

Ensamstående - 1 980 kr/mån i mellanstor stad

2 personer - 2 160 kr/mån/ i mellanstor stad

Matkostnad:

Ensamstående – 1 880 kr/mån (31 - 60 år) - mat lagas hemma förutom lunch vardagar

2 personer – 2 220 kr/mån (61- 74 år) x 2) 4 440 kr – all mat lagas hemma

Övriga kostnader: - kläder/skor, fritid och lek, mobiltelefon, hygien,

Ensamstående - 2 080 kr/mån (50-64 år)

2 per – (1 880 x 2) 3 760 kr/mån (> 65 år)

Summa 2019:

Ensamstående – 5 940 kr x 12 = 71 280 kr/år (120 kr+610 kr+1 150 kr+100 kr +1 880 kr + 2 080 kr)

Bilaga 1

2 personer - 10 360 x 12 = 124 320 kr/år (150 kr+700 kr+1 200 kr+110 kr+4 440 kr +3 760 kr)

* Kostnader för **medier** handlar om en del kommunikation, som till exempel att använda fast telefon, skriva och skicka e-post samt kort och brev. Vi har även räknat med kostnader för porto. En årsprenumeration på dagstidning ingår. När det gäller kostnader för fast telefon ingår samtalsavgift och abonnemangsavgift. Samtalsavgiften gäller telefonsamtal inom Sverige. Här ingår även internet med bredbandsuppkoppling och antivirusprogram.

2) Faktiska boendekostnader (se bilaga 2)

3) Kostnader för nya boendet

Kostnader för särskilt boende skiljer sig mycket från kommun till kommun. Ta in uppgift om vad som ingår i avgiften för det nya boendet.

Tillkommer kostnad utöver boende, vårdkostnader och mat, t ex hemförsäkring?

4) Matkostnader

Avser matkostnader kopplade till boendet. Den skadade lagar ingen mat själv.

Exempel beräkningsmodell ensamstående.

Samtliga belopp är i 2019 års värde

Här utgår vi från att tidigare boende är uppsagd/såld

Före olyckan	Kr/år
Normala levnadsomkostnader enl KO inkl mat 1)	71 280 kr
Faktiska boendekostnader 2)	85 000 kr
Totala levnadsomkostnader	156 280 kr
Efter olyckan	
Boendekostnader nya boendet 3)	44 000 kr
Omvårdnad/service	24 000 kr
Matkostnader 4)	42 000 kr
Ev övriga kostnader som inte ingår i boendekostnaden, t ex hemförsäkring 3)	10 000 kr
Summa	120 000 kr
Avgår kostnad före olyckan	-156 280 kr
Merkostnad	0 kr

Bilaga 2

Faktiska boendekostnader före olyckan

Hyra vid hyressätt	
Avgift vid bostadssätt	
Ränta	
Villaförsäkring	
Uppvärmning el/olja e dy	
Sophämtning	
Slamtömning	
Avgifter, t ex vatten, avlopp, väg,	
Eventuella övriga kostnader som ska beaktas i det enskilda fallet	
Summa årskostnad	

Nedan redovisade belopp avser 2019 års belopp. Övriga årsbelopp finns att hämta på Konsumentverkets hemsida

Invånarantal

Storstad: över 200 000 invånare.
Mellanstor stad: 50 000–200 000 invånare.
Mindre tätort: under 50 000 invånare.

Hushållets gemensamma kostnader per månad

	1 pers	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 pers	7 pers	Mitt hushåll per månad Mina kostnader
Förbrukningsvaror	120	150	230	270	330	390	440	
Hemutrustning	610	700	870	960	1 060	1 180	1 270	
Medier	1 150	1 200	1 210	1 210	1 220	1 330	1 380	
Hemförsäkring								
storstad	160	180	200	230	250	250	260	
mellanstor stad	100	110	130	140	140	150	150	
mindre tätort	100	100	110	120	130	140	140	
Summa gemensamma kostnader								
storstad	2 040	2 230	2 510	2 670	2 860	3 150	3 350	
mellanstor stad	1 980	2 160	2 440	2 580	2 750	3 050	3 240	
mindre tätort	1 980	2 150	2 420	2 560	2 740	3 040	3 230	

Individuella matkostnader per månad

	6–11 mån	1 år	2–5 år	6–9 år	10–13 år	14–17 år	18–30 år	31–60 år	61–74 år	75 år >	Mina kostnader
All mat lagas hemma	840	850	1 120	1 580	1 990	2 390	2 620	2 470	2 220	1 970	
All mat lagas hemma utom lunch vardagar	630	640	860	1 200	1 510	1 820	2 000	1 880	1 690	1 510	

Övriga individuella kostnader per månad

	0 år	1–3 år	4–6 år	7–10 år	11–14 år	15–17 år	18–25 år	26–49 år	50–64 år	65 år >	Mina kostnader
Kläder och skor	360	470	710	720	720	700	680	660	660	650	
Fritid och lek	100	270	450	690	730	760	710	690	680	580	
Mobiltelefon				170 ¹	200	280	370	280	260	170	
Personlig hygien	500	640	140	170	250	370	490 ²	490	480	480	
Barn- och ungdomsförsäkring	150	150	150	160	170	180					
Summa kostnader	1 110	1 530	1 450	1 910	2 070	2 290	2 250	2 120	2 080	1 880	

¹ Gäller för barn från 10 år.

² För 18–22-åringar ska kostnaden minskas med 70 kr/månad på grund av fri tandvård.

För över dina kostnader till tabellen på sidan 5.